

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

když jsme 5. května začali na interní facebookové stránce redakce *Sacra* nadšeně a spotánně skládat myšlenku o monotematickém čísle věnovaném vztahům mezi náboženstvím a epidemiemi, nechtěli jsme slibovat nespílitelný výsledek. Před veřejným vyhlášením call for papers jsme proto provedli zákulisní průzkum, zda existují potenciální autoři a autorky, kteří by měli zájem v takovém čísle publikovat. Protože se situace zdála příznivá, o týden později jsme uveřejnili call for papers a doufali, že se s blížícím deadline bude zvyšovat i množství přicházejících textů. To se sice stalo, avšak v mnohem menší míře, než jsme si přáli – přišla nám pouze jedna studie, o jejíž přípravě jsme předem netušili. Naopak některé předjednané texty badatelé z různých důvodů odvolali. A nakonec i ona jediná studie, která zuládla projít recenzním řízením, byla ze strany autorky odvolána.

Museli jsme proto přijít s alternativními řešeními. Protože jsme věděli, že našim kolegům a známým vstoupila pandemie do života rozličnými způsoby, napadlo nás nabídnout jim prostor v podobě krátkých zpráv. Studenti a studentky všech stupňů studia v nich mohli veřejně popsat své zkušenosti se studiem narušeným pandemií nového koronaviru. V červenci jsme proto vyhlásili rubriku „COVID reports“, do níž jsme přijímali krátké, ale trefné zprávy věnované změnám, které pandemie přinesla nejen do výzkumu, ale i studentského života, a to s cílem zachytit průřez stupni studia i teoreticko-metodologickými přístupy. Rovněž jsme umožnili publikovat „COVID reports“ anonymně, abychom usnadnili zveřejnění negativních reportů, pod které by se jejich autoři případně nechtěli podepsat. Věříme, že shromážděné „COVID reports“ i samostatné zprávy pěkně ilustrují bádání a studium poznamenané pandemií během roku 2020 a umožňují artikulovat a sdílet některé z nakumulovaných pocitů a zkušeností. I proto lze naše speciální číslo, původně věnované tématu „Epidemie a náboženství“, číst také jako soubor výpovědí na téma „Epidemie a religionisté“. Současná epidemická situace je totiž stále příliš čerstvá na to, aby ji badatelé stihli smysluplně uchopit a profesionálně studovat. Na druhou stranu, osobní zkušenost s první velkou pandemií tohoto tisíciletí se týká doslova každého z nás.

Časopis tedy tentokrát otevře dvě eseje. Tereza Menšíková nejprve reflektuje historii epidemií a jejich interakcí s náboženskými specialisty a organizacemi, aby na příkladu současné pandemie otevřela téma důsledků náboženských interpretací epidemií a jejich střetů se sekulárními složkami současné společnosti. Druhá esej od Tomáše Hampejse ukazuje, jaké nové cesty pandemie otevírá pro studium digitálního náboženství pomocí digitální religionistiky. Následuje rozhovor s dr. Alešem Chalupou o epidemiích ve starověkém Římě. Mimo jiné se v něm dozvíte, že nebýt starověkých morů, křesťanství a islám by dnes pravděpodobně vypadaly značně odlišně.

V další části najdete „COVID reports“ od šesti brněnských religionistů. Za nimi následuje poměrně obsáhlá rubrika Zprávy, která dále zachycuje vliv pandemie na studijní, výzkumné a akademické aktivity. První je od Lukáše Kaplana, který se kvůli pandemii musel předčasně vrátit z *Erasmu* v litevském

Kaunasu. Druhá zpráva od Nicole Creweové přináší vhled do online konference Metal made in Česko(a)Slovensko: IV. Česká odborná konference o metalu. Poté kolektiv tří autorů, Miroslav Vrzal, Ivona Vrzalová a Jiří Lukl, představuje svůj projekt FILOVER, v jehož rámci přednášeli veřejnosti odborníci z Masarykovy univerzity. Anestis Karasaridis se následně vrací k tematice epidemií starověkého Říma se zprávou z online webinářů na téma epidemií a pandemií v antice. Jana Nenadalová a Dan Řezníček nakonec uzavírají rubriku zprávou ze dvou online přednášek a dvou workshopů pořádaných laboratoří LEVYNA ve spolupráci s Rohanem Kapitánym a Eleanor Power.

Číslo zakončuje rubrika Recenze, v níž Anestis Karasaridis opět nabídl vhled do problematiky šíření křesťanství ve vztahu k epidemiím starověkého Říma recenzí knihy Kylea Harpera The Fate of Rome: Climate, Disease, and the End of an Empire.

Doufáme, že Vás číslo „Epidemie a náboženství“ neodradí svým zaměřením na těžké aktuální téma, které už mnohé z nás jistě unavuje. Budeme rádi, pokud náš obsah naopak zaujme svou odlišností od každodenní „epidemické nadprodukce“ běžných médií. Věříme, že předkládané číslo Sacra bude mít co nabídnout jak po badatelské stránce všem, kteří se zajímají o mnohotvárný fenomén náboženství, tak i po stránce sociální díky reportům a zprávám od našich přátel a kolegů.

*Za redakci Sacra
editoři čísla*

Jana Nenadalová & Dan Řezníček